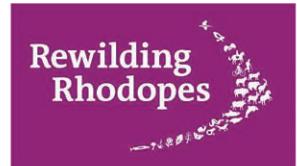

Rewilding Rhodopes

ФОНДАЦИЯ ПО-ДИВИ РОДОПИ

Отчет за дейността за 2021 г.

Фондация „По-диви Родопи“ е основана през юли 2012 г. под името „Новото тракийско злато-България“.

През 2014 г. е преименувана на Фондация „По-диви Родопи“ и е част от паневропейската инициатива за възстановяване на дивата природа в Европа – Rewilding Europe.

Фондация „По-диви Родопи“ предлага нова визия за опазването на природата с повече място за природата, дивите животни и естествените процеси и където хората могат да развиват поминък от дивата природа.

Основната цел на фондация По-диви Родопи е да постави основата на устойчиви практики, които наಸърчават опазването на природата, зеления бизнес и образоването. Вярваме, че опазвайки и възстановявайки дивата природа на Източни Родопи и запазването на типичния мозаечен ландшафт чрез връщането на едрите тревопасни и природосъобразното пашуване може да създадем здрава база за развитието на нова зелена икономика в района. Затова и работим за възстановяването на основните екологични процеси.

ПО-ДИВА ПРИРОДА

- ❖ Фондация По-диви Родопи предлага нова природозащитна визия за България. Главна роля в този новаторска концепция играят дивата природа и естествените природни процеси.
- ❖ Фондация По-диви Родопи цели да даде възможност на природните процеси да играят роля при оформянето и поддържането на естествените ландшафти и екосистеми. Сред тези естествени процеси са природосъобразно пашуване (ролята на едрите тревопасни при създаването и поддържането на растителната динамика), хищничеството (въздействието на хищните върху тревопасните и косвено и върху растителността), ролята на мършоядните птици, метеорологичните условия и много други.
- ❖ Фондация По-диви Родопи разглежда природосъобразното пашуване като един от ключовите фактори за поддръжка на естествените открити ландшафти, от които зависи голяма част от биоразнообразието на България. Ние работим за възстановяването на едрите тревопасни в териториите някога обитавани от тях, за да могат те отново да играят своята важна екологична роля.
- ❖ Фондация По-диви Родопи отчита изключително важната екологична роля на хищните бозайници, грабливите и мършоядните птици. Кафявата мечка, вълкът, европейският рис и много други хищници са необходими за естественото функциониране на екосистемите.

ПРИРОДА ЗА ХОРАТА

- ❖ Фондация По-диви Родопи се стреми да превърне проблемите, причинени от трайното и мащабно изоставяне на земи и обезлюдяване в Родопите в нови възможности за човека и природата. Стремим да се подпомогнем развитието на успешен и устойчив бизнес свързан с дивата природа. Богатото биоразнообразие и запазената дива природа на Родопите имат потенциал да превърнат района в туристическа природна забележителност от световна класа и създават предпоставки за развитие на печеливш и устойчив поминък.

СЪЗДАВАНЕ НА АНГАЖИРАНОСТ

- ❖ Фондация По-диви Родопи използва разнообразни комуникационни средства и партньорства за популяризиране на природно наследство на Източните Родопи и нашата визия за един по-див континент. С превръщането на Източни Родопи в едно по-диво място искаме още да демонстрираме възможностите за завръщане на дивата природа в цяла Европа и да дадем пример, който да бъде последван и в други страни. Фондацията има за цел да предизвика по-голямо чувство на гордост от природните богатства на Родопите сред местното население.
- ❖ Фондация По-диви Родопи признава ключовото значение на местното участие и подкрепа и работи за по-доброто разбиране и по-широката подкрепа и ангажираност на местните хора към дейностите на организацията. Надяваме се да създадем чувство на гордост сред жителите на района от факта, че Източните Родопи е един от няколкото региона в цяла Европа, част от инициативата Rewilding Europe. Надяваме се да намерим подкрепа от местното население и всички заинтересованите страни и заедно да бъдем част от тази вълнуваща и новаторска инициатива.

©Стефан Стефанов

През 2021 г. Фондация По-диви Родопи изпълнява следните проекти:

- „Опазване на черните и белоглавите лешояди в Родопите“, LIFE RE-Vultures LIFE14 NAT/NL/ooo901, финансиран по програма LIFE на Европейския съюз чрез Rewilding Europe Foundation
- „GRAZELIFE – Пашуване за превенция на пожари, предоставяне на екосистемни услуги, защита на природата и управление на ландшафта“, LIFE18 PRE/NL/oooo02, финансиран по програма LIFE на Европейския съюз чрез Rewilding Europe Foundation
- „Rhodope Mountains Rewilding Initiative“ финансиран от Rewilding Europe Foundation
- Проект за възстановяване на черния лешояд в Родопите, финансиран от Lush, Re: Fund, през Rewilding Europe Foundation

ПО-ДИВА ПРИРОДА

Устойчивото развитие и естественото поддържане на екосистемите чрез подпомагане на природните процеси и възстановяване на видове

©Стефан Стефанов

Фондация По-диви Родопи работи за възстановяването и опазването на характерния за Източни Родопи мозаичен пейзаж и уникалното биоразнообразие на района чрез подпомагане на природните процеси като природосъобразното пашуване и чрез опазване и възстановяване на мършоядни видове птици като белоглавия и черния лешояд и възстановяване на диви едри тревопасни.

Възстановяване на елена -лопатар и благородния елен

©Staffan Widstrand / Rewilding Europe

Фондация „По-диви Родопи“ в сътрудничество с местни ловни сдружения и Съюза на ловците и риболовците в България от години работи за възстановяването на благородния елен и елена лопатар в Източните Родопи. През 2021 г. са разселени общо **81** елена -лопатар в СЛР Кърджали в района на с. Бойно и с. Боровица и в сътрудничество с дружина от ЛРД Сокол, Крумовград в района на З3 Бяла река. В последните пет години в Източните Родопи са разселени над 500 елена лопатар и 50 благородни елена, с което бяха създадени няколко увеличаващи се субпопулации на тези два вида.

Постоянен мониторинг на разселените животни се извършва с помощта на фотокапани, наблюдения по терена и събиране на информация от местни жители. С цел проследяване на разселените животни на 5 от тях са поставени GPS GSM предаватели, които ежедневно предават информация за местоположението им.

Дейностите по разселването и мониторинга на елени-лопатари се осъществяват с финансовата подкрепа на Rewilding Europe в рамките на проект „Rhodope Mountains Rewilding Initiative“.

Разселване на европейски бизони (зубри)

©Богдан Боев

Продължава работата по разселване на европейски бизони (зубри) на територията на Дивечовъден участък Студен кладенец в сътрудничество с Национално ловно-рибарско сдружение „Съюз на ловците и риболовците в България“.

От 2019 г. зубрите вече са извън адаптационната ограда и се отглеждат контролирано на свобода в Дивечовъден участък „Студен кладенец“ За животните продължават да се полагат грижи и се води ежедневен мониторинг. През лятото на 2021 г. е родено едно малко. Общият брой на зубрите в края на годината е 12.

Дейностите за възстановяване на Европейските бизони в Родопите се осъществяват с финансовата подкрепа на Rewilding Europe в рамките на проект „Rhodope Mountains Rewilding Initiative“.

Поддържане и опазване на пасищни местообитания чрез природосъобразно пашуване на коне

През 2021 г. продължиха дейностите по подпомагане и разнообразяване на животновъдните практики в Източни Родопи чрез работа с местни животновъди за управление на пасища с различни видове тревопасни. В последните години в Източните Родопи броят на отглежданите говеда рязко нараства за сметка на другите видове животни. Поддържането на пасищни местообитания само с говеда обаче води до обедняване на пасищата. С цел устойчиво управление на пасищата и разнообразяване на животновъдните практики в защитени зони от Натура 2000 Бяла река и Студен кладенец са създадени са две моделни стада Каракачански коне, които се отглеждат по природосъобразен начин и в края на 2021 г наброяват общо 80 животни. Конете се отглеждат под селекционен контрол на развъдна асоциация, което гарантира опазването на рядката местна порода коне.

Над 100 коники – фенотипна възстановка на европейския див кон тарпан, обитават и поддържат откритите местообитания в района на рида Бойник и 33 Крумовица.

Дейностите по поддържане и опазване на пасищни местообитания чрез природосъобразно пашуване на коне се осъществяват с финансовата подкрепа на Rewilding Europe в рамките на проект „Rhodope Mountains Rewilding Initiative“.

В рамките на проекта е извършено проучване на пасищни модели в три територии на Източните Родопи – Студен кладенец, Маджарово и Бяла река чрез интервюта със собственици и ползватели на земя и други заинтересовани страни в проектната територия и събиране на полеви данни от проучваните райони. През 2021 г. събранныте данни са обобщени в доклад, който включва и препоръки за подобряване на политиките и законодателството на национално и европейско ниво за по-добро управление на земята по отношение на обществените цели свързани с биологичното разнообразие, адаптирането към климата и екосистемните услуги.

Дейностите по проект „GRAZELIFE“ LIFE18PRE/NL/000002 са финансираны по програма LIFE на Европейския съюз чрез Rewilding Europe Foundation.

Първи стъпки за завръщането на черния лешояд в българската част на Източни Родопи

©Иво Дичев

През 2021 г. е избрано място за изграждане на адаптационна инфраструктура за черни лешояди, придобити са всички необходими разрешителни и е започнато изграждането на стационара за мониторинг на черни лешояди. Съвместно с експерти от БДЗП и GREFA е направено предпроектно проучване за разселване на черни лешояди в българската част на Източни Родопи. Селектирани са места за изграждане на адаптационна инфраструктура, които са оценени от експерти от GREFA. Стартиран е процес по събиране на документи за необходимите разрешителни.

Дейностите по възстановяване на черния лешояд в Родопите се осъществяват в сътрудничество с БДЗП и испанската организация GREFA и са финансириани от Lush Re: Fund през Rewilding Europe Foundation.

Подпомагане на дейности по опазване на белоглавите лешояди

©Стефан Стефанов

Осигурена е финансова подкрепа на БДЗП за дейностите по подхранване, мониторинг и опазване на колонията белоглави лешояди в Източните Родопи.

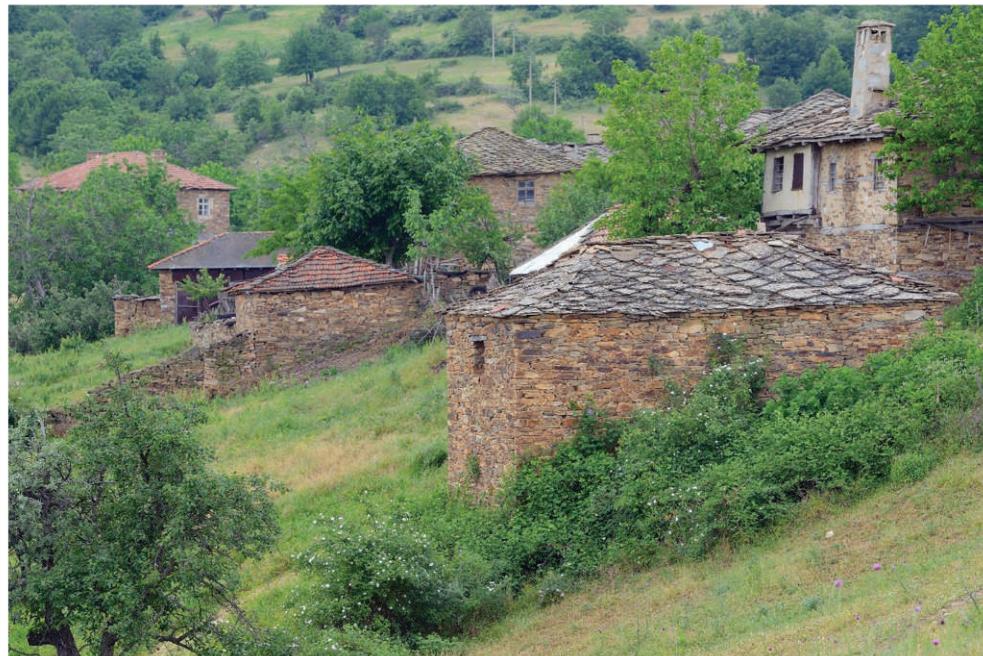
©Rohan Wadhwa

- Пилотно проучване на биоразнообразието с фотокапани в района на Студен кладенец по методика на Лондонското зоологическо дружество
- Мониторинг на популациите на благородни елени и елени лопатари посредством фото-капани и GPS-GSM яки. Обработка и анализ на данните
- Мониторинг на Европейските бизони и влиянието им върху местообитанията.
- Мониторинг на въздействието на природосъобразното пашуване на различни видове едри тревопасни (крави, коне, елени) върху местообитанията и биоразнообразието

ПРИРОДА ЗА ХОРАТА

Подпомагане развитието на бизнес свързан с дивата природа

- Изготвяне на стратегически план за създаването на природосъобразна икономика в Източни Родопи, включващ проучване на социално-икономическата ситуация в района, консултации с местни бизнеси и жители, идентифициране на приоритетни инициативи и план на действие.
- Анализ и проучване на възможностите за въглеродни компенсации в Източни Родопи.
- Консултации с местни бизнеси и съдействие при кандидатстване за финансиране от Rewilding Europe Capital.
- Представяне на концепцията за rewilding и работата на фондация „По-диви Родопи“ на фестивал „Реките на София“.
- Популяризиране на Източни Родопи като дестинация чрез презентации на различни събития и организирането на посещения на travel блогъри.
- Онлайн обучение „Снимане на птици – съвети и трикове“
- Обновяване на табели на защитени места „Момина скала“, „Черната скала“, „Юмрук скала“ и „Патронка“ и природна забележителност „Кован кая“

©Staffan Widstrand / Rewilding Europe

СЪЗДАВАНЕ НА АНГАЖИРАНОСТ

Комуникационни дейности и работа със заинтересовани страни

- ❖ Работа с представители на местната ловна общност за опазване на дивеча и ограничаване на бракониерството
- ❖ Популяризиране сред ловците на използването на безоловни амуниции
- ❖ Фото мисии на водещи професионални фотографи в района
- ❖ Филми от поредицата „България на длан“ за района на Бяла река и Кърджали.
- ❖ Участие в Младежки фестивал "Спортувам, чета, успявам" гр. Пловдив
- ❖ Външна изложба „Властелините на родопското небе“ е представена в Маджарово и Пловдив
- ❖ Организиране и провеждане на Международен ден на лешояда в Маджарово
- ❖ Организиране на индивидуални пътувания за журналисти в Източни Родопи
- ❖ Редовна актуализация на уебсайт, Facebook и Instagram страници на фондацията и отразяване на дейностите на фондацията в местни, регионални и национални медии
- ❖ Разработване и разпространение на информационни материали

©Staffan Widstrand / Rewilding Europe

©Богдан Боев

Органите на управление са Управителен съвет като колективен върховен орган и Изпълнителен директор като управителен орган

Доброволци

Дейността на фондацията се подпомага на доброволни начала от множество външни експерти, чийто опит и принос за дейностите на фондацията е много важен. С доброволен труд помагат представители на местната общност, което е доказателство за повишаване на ангажираността, интереса, съпричастността на местното население към целите и дейностите на фондацията.

©Иво Данчев

Офис

От 2016 Фондация разполага с офис под наем в град Хасково.

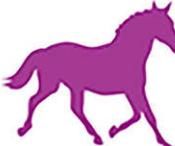
 81
разселени елена

 43 017

уникални посещения
на уеб сайта

ФОНДАЦИЯ ПО-ДИВИ РОДОПИ 2021 година във факти и цифри

 12
Европейски бизона

 над 180
коня, поддържащи
пасищни хабитати

посланията ни са достигнали до

1 110 000
души във Facebook

11 147
души в Instagram

Финансов отчет

Баланс към 31.12.2021

Актив

2021 2020
в хил.лв.

A. Записан, но невнесен капитал		
B. Нетекущи (дълготрайни) активи		
I. Нематериални активи		
Продукти от развойна дейност		
Концесии, патенти, лицензии, търговски марки, програмни продукти и други подобни права и активи		
Търговска репутация		
Предоставени аванси и нематериални активи в процес на изграждане		
в т. ч. предоставени аванси		
Общо за група I		
II. Дълготрайни материални активи		
Земи и сгради		
Земи		
Сгради		
Машини, производствено оборудване и апаратура	9	11
Съоръжения и други	36	6
Предоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изграждане	78	
в т. ч. предоставени аванси		
Общо за група II	123	17
III. Дългосрочни финансови активи		
Акции и дялове в предприятия от група		
Предоставени заеми на предприятия от група		
Акции и дялове в асоциирани и смесени предприятия		
Предоставени заеми, свързани с асоциирани и смесени предприятия		
Дългосрочни инвестиции		
Други заеми		
Изкупени собствени акции		
Общо за група III		
IV. Отсрочени данъци		
Общо за раздел Б	123	17

Баланс към 31.12.2021

Актив

2021 2020
в хил.лв.

В. Текущи (краткотрайни) активи		
I. Материални запаси		
Сировини и материали		
Незавършено производство	39	37
в т.ч. млади животни и животни за угояване и разплод	39	37
Продукция и стоки		
Продукция		
Стоки		
Предоставени аванси		
Общо за група I	39	37
II. Вземания		
Вземания от клиенти и доставчици		6
в т.ч. над 1 година		
Вземания от предприятия от група		
в т.ч. над 1 година		
Вземания, свързани с асоциирани и смесени предприятия		
в т.ч. над 1 година		
Други вземания	67	1
в т.ч. над 1 година		
Общо за група II	67	7
III. Инвестиции		
Акции и дялове в предприятия от група		
Изкупени собствени акции		
Други инвестиции		
Общо за група III		
IV. Парични средства		
Касови наличности и сметки в страната	89	239
Касови наличности в лева		
Касови наличности във валута (левова равностойност)		
Разплащателни сметки	89	239
Блокирани парични средства		
Парични еквиваленти		
Касови наличности и сметки в чужбина		
Касови наличности в лева		
Касови наличности във валута		
Разплащателни сметки във валута		
Блокирани парични средства във валута		
Общо за група IV	89	239
Общо за раздел B	195	283
Г. Разходи за бъдещи периоди		7
Сума на актива (А+Б+В+Г)	318	307

Баланс към 31.12.2021

Пасив

2021 2020
в хил.лв.

A. Собствен капитал		
I. Записан капитал		
Акционерен капитал		
Котирани акции на финансовите пазари		
Некотирани акции на финансовите пазари		
Други видове записан капитал		
II. Премии от емисии		
III. Резерв от последващи оценки		
в т.ч. резерв от последващи оценки на финансови инструменти		
IV. Резерви		
Законови резерви		
Резерв, свързан с изкупени собствени акции		
Резерв съгласно учредителен акт		
Други резерви	60	59
Общо за група IV	60	59
V. Натрупана печалба (загуба) от минали години		
Неразпределена печалба		
Непокрита загуба		
Общо за група V		
VI. Текуща печалба (загуба)	68	1
Общо за раздел А	128	60
Б. Провизии и сходни задължения		
Провизии за пенсии и други подобни задължения		
Провизии за данъци		
в т.ч. отсрочени данъци		
Други провизии и сходни задължения		
Общо за раздел Б		
В. Задължения		
Облигационни заеми		
До 1 година		
Над 1 година		
в това число:		
Конвертируеми облигационни заеми		
До 1 година		
Над 1 година		
Задължения към финансови предприятия		
До 1 година		
Над 1 година		
Получени аванси		
До 1 година		
Над 1 година		

Баланс към 31.12.2021

Пасив

2021 2020
в хил.лв.

Задължения към доставчици		7
До 1 година		7
Над 1 година		
Задължения по полици		
До 1 година		
Над 1 година		
Задължения към предприятия от група		
До 1 година		
Над 1 година		
Задължения, свързани с асоциирани и смесени предприятия		
До 1 година		
Над 1 година		
Други задължения	2	2
До 1 година	2	2
Над 1 година		
в това число:		
Към персонала		
До 1 година		
Над 1 година		
Осигурителни задължения		
До 1 година		
Над 1 година		
Данъчни задължения		
До 1 година		
Над 1 година		
Общо за раздел В	2	9
До 1 година	2	9
Над 1 година		
Г. Финансирания и приходи за бъдещи периоди	188	238
Финансирания	188	238
Приходи за бъдещи периоди		
Сума на пасива (А+Б+В+Г)	318	307

Отчет за приходите и разходите от нестопанска дейност за 2021

Разходи

	2021	2020
	в хил.лв	
A. Разходи за регламентирана дейност		
Дарения		
Други разходи	379	316
Общо за група A	379	316
B. Административни разходи		
Общо за група I	379	316
II. Финансови разходи		
Разходи за лихви		
Отрицателни разлики от операции с финансови активи и инструменти		
Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове		
Други разходи по финансови операции		
Общо за група II		
III. Загуба от стопанска дейност		
IV. Общо разходи	379	316
V. Резултат	68	1
Всичко (Общо разходи + V)	447	317

Приходи

	2021	2020
	в хил.лв	
A. Приходи от регламентирана дейност		
Приходи от дарения под условие	444	313
Приходи от дарения без условие		
Членски внос		
Други приходи	3	4
Общо за група I	447	317
II. Финансови приходи		
Приходи от лихви		
Приходи от съучастия		
Положителни разлики от операции с финансови активи и инструменти		
Положителни разлики от промяна на валутни курсове		
Други приходи от финансови операции		
Общо за група II		
III. Печалба от стопанска дейност		
IV. Общо приходи	447	317
V. Резултат		
Всичко (Общо приходи + V)	447	317

Отчет за паричните потоци за 2021

	2021	2020
	в хил.lv	
I. Наличност на паричните средства в началото на периода	239	143
II. Парични потоци от нестопанска дейност		
A. Постъпления от нестопанска дейност		
Получени дарения под условия	327	395
Получени дарения без условия		
Постъпления от членски внос		
Постъпления от осигурителни предприятия		
Получени обезщетения за застраховане		
Постъпления от банкови и валутни операции		
Други постъпления		
Общо за раздел А	327	395
B. Плащания за нестопанска дейност		
Изплатени дарения		
Изплатени заплати	55	18
Изплатени осигуровки	26	15
Плащания по банкови и валутни операции		
Плащания за услуги	251	179
Други плащания	145	87
Общо за раздел Б	477	299
V. Нетен паричен поток от нестопанска дейност	-150	96
III. Парични потоци от стопанска дейност		
A. Постъпления от стопанска дейност		
Постъпления от продажба на активи и услуги		
Постъпления от клиенти		34
Постъпления от банкови и валутни операции		
Други постъпления		
Общо за раздел А		34
B. Плащания за стопанска дейност		
Плащания за услуги и за придобити активи		30
Плащания към доставчици		
Изплатени данъци		
Плащания по банкови и валутни операции		
Други плащания		4
Общо за раздел Б		34
V. Нетен паричен поток от стопанска дейност		
IV. Наличност на парични средства в края на периода	89	239
V. Изменение на паричните средства през периода	-150	96

Отчет на собствения капитал за 2021

(хил.lv)

Показатели	Записан капитал	Премии от емисии	Резерв от последващи оценки	Резерви				Финансов резултат от минали години		Текуща печалба/загуба	Общо собствен капитал
				Законови	Резерв, свързан с изкупени собствени акции	Резерв съгласно учредителен акт	Други резерви	Неразпределена печалба	Непокрита загуба		
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Сaldo в началото на отчетния период								60			60
Промени в счетоводната политика											
Грешки											
Сaldo след промени в счетоводната политика и грешки								60			60
Изменение за сметка на собствениците											
Увеличение											
Намаление											
Финансов резултат за текущия период										68	68
Разпределение на печалбата											
в т. ч. за дивиденти	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Покриване на загуба											
Последващи оценки на активи и пасиви											
Увеличение											
Намаление											
Други изменения в собствения капитал											
Сaldo към края на отчетния период								60		68	128
Промени от преводи на годишни финансово отчети на предприятия в чужбина											
Собствен капитал към края на отчетния период								60		68	128